

Obavijest

Studentski posjet Sloveniji

19. i 20. travanj 2007.

Studenti četvrte godine politologije, smjera Nacionalna sigurnost, su pod vodstvom prof. dr. sc. Siniše Tatalovića i u organizaciji Fakulteta za društvene znanosti i Ministarstva obrane Republike Slovenije prisustvovali vojnoj vježbi slovenske vojske čija je jedinica u sastavu NATO-vih snaga za brzo djelovanje, te predavanjima o transformaciji slovenske vojske na Katedri za obramboslovje.

Na poligonu Poček u blizini Postojne je demonstrirana dekontaminacija ljudi i vozila. Četa RKBO-a 18. bataljuna slovenske vojske je obučena za suočavanje sa kemijskim, biološkim i terorističkim prijetnjama. Jedinica je osposobljena za aktivnosti identifikacije, nadzora i alarmiranja u odnosu na potencijalne ugroze, a istaknuta je nužnost daljnjeg terenskog osposobljavanja i ulaganja u logističku opremu što je zahtjevan i dugotrajan proces.

Hrvatski vojni ataše u Sloveniji, brigadir Piličić nas je upoznao sa suradnjom s Ljubljanom koja je na vrlo visokoj razini, unatoč nekim neriješenim političkim pitanjima, a koju manifestira čak 40 bilateralnih aktivnosti godišnje od čega se posebno ističe uvježbavanje hrvatskih vojnika koji djeluju u okviru misije ISAF-a u Afganistanu na slovenskim vozilima Hummer. Od 1. siječnja 2003. Slovenija ima potpuno profesionalnu vojsku, odnosno ukinuta je vojna obveza. Odlika im je vrlo visoki stupanj žena u vojsci, jedan od najviših u Europi od čak 17%, a jedan od akutnih problema je nedovoljno popunjavanje postrojbi ljudstvom. Ministarstvo obrane ima oblik vojnog modula sa civilnim fakultetima što je slično hrvatskom projektu "Kadet", a ulaskom u NATO je povećana vojna suradnja sa zemljama partnerima kao i mogućnost školovanja slovenskih časnika na najprestižnijim vojnim učilištima svijeta. Imaju razvijen model civilno-vojnih odnosa u skladu sa NATO-vim standardima, a čak 12% slovenske vojske je u mirovnim misijama. Naročito se ističe njihov angažman na Kosovu u okviru UNMIK-a gdje daju svoj značajan obol sa čak 700 vojnika.

O slovenskoj vojsci u profesionalizaciji izlaganje je imao predstavnik slovenske vojske Tomas Porš. Cilj im je do 2015. godine završiti potpunu transformaciju na profesionalnoj, taktičkoj i operativnoj razini. Integralni dio tog plana jest projekt "Provoj", uvođenje profesionalne vojske sa rezervnim sastavom koje je trebalo biti završeno do 2010. godine, ali će biti gotovo već godine. Izložena je cijela paleta saznanja kako se cijela policy reforme vojske odvijala, koje su bile strateške smjernice i ciljevi i s kojim se problemima još susreću. Impresivno je bilo vidjeti osmišljeni okvir javne diplomacije, suradnju sa gospodarskim subjektima, civilnim društvom i javnošću, upravo ono što

hrvatskoj strani najviše zamjeraju iz središta NATO-a u Bruxellesu. Mirovne operacije i uloga države je bila tema izlaganja magistra Grošelja, a sesiju predavanja je zaključio brigadir Furlan. On je iznio tri ključne karakteristike slovenske vojske, a to su transformacija, interoperabilnost i integracija. Želja im je u budućnosti imati čak 40% vojske na raspolaganju za mirovne misije, svjesni svoje nove uloge i želje za potvrđivanjem kredibiliteta u međunarodnim odnosima. Reforma je počivala na tri stupa: nacionalnom, stupu EU-a i NATO-a sa jedinstvenim skupom uputa, a naročito je zanimljiva činjenica da dok svi svoje vojske brojčano smanjuju, Slovenija je povećava, te da trenutno 85 Slovenaca sjedi u tijelima NATO-a i EU (zajedničko predstavništvo), što je velik broj za jednu malu zemlju, s tim da će se taj broj sve više povećavati.

Odgovornost, profesionalnost i sistematičnost su apsolutni brandovi koje smo mogli vidjeti u Sloveniji, a na čiji deficit tako bolno upozorava hrvatska sadašnjost. Riječ je o zbilja dojmljivom posjetu i okruženju od kojeg moramo učiti kako u diplomaciji, državnim i vojnim poslovima, pa i u sferi obrazovanja i znanosti, ne može i ne smije biti diletancije, stihijskog rada i neozbiljnosti jer nas posljedice uvijek stižu, a samo o nama ovisi kakve će biti.

Saša Čvrljak